
OBSAH

Předmluva	11
I ČÁST DAŇOVÁ TEORIE	13
1 Základní pojmy	15
1.1 Definice daně	15
1.2 Funkce daní	19
1.3 Třídění daní	19
1.3.1 Koloběh příjmů a výdajů v ekonomice	25
1.3.2 Daně ekvivalentní	28
1.3.3 Třídění daní podle stupně progresu	28
1.4 Historie daňových teorií	32
1.4.1 Současný stav daňové teorie	41
1.5 Daňové zásady	43
2 Efektivnost daní	45
2.1 Administrativní náklady přímé	45
2.2 Administrativní náklady nepřímé	46
2.3 Nadměrné břemeno daně	48
2.3.1 Důchodový a substituční efekt daně	49
2.3.2 Velikost nadměrného daňového břemene	51
2.4 Nadměrné daňové břemeno a různé daně	56
2.4.1 Distorzní účinky daní přímých	60
2.5 Negativní ztráta mrtvé váhy u daně nepřímé	61
2.6 Dodatek: měření nadměrného břemene	63
3 Daňová incidence	65
3.1 Daňový přesun na konkurenčních trzích	67
3.1.1 Daň placená subjekty na různých stranách trhu	70
3.1.2 Daňový dopad na trhu práce	71
3.2 Přesun a dopad v monopolním prostředí	73
3.2.1 Specifická spotřební daň	73
3.2.2 Daň ze zisků	77

3.3 Přesun a dopad v oligopolním prostředí	77
3.4 Přehled faktorů ovlivňujících daňový přesun a dopad	78
3.4.1 Významnost zdaněného trhu	78
3.4.2 Otevřenost ekonomiky	78
3.4.3 Časový faktor	79
3.5 Dodatek: měření daňové incidence v modelu dílčí rovnováhy	80
3.6 Dodatek: daňová incidence v modelech celkové rovnováhy	82
4 Daňové stimuly	87
4.1 Vliv zdanění na ochotu pracovat	87
4.1.1 Důchodový a substituční efekt daně ze mzdy	88
4.2 Různé daně a ochota pracovat	91
4.2.1 Daň důchodová proporcionální a progresivní	92
4.2.2 Paušální daň a proporcionální důchodová daň	93
4.2.3 Důchodové a spotřební daně včetně daně z přidané hodnoty	94
4.3 Vliv zdanění na úspory soukromého sektoru	95
4.3.1 Vliv zdanění na úspory domácností	95
4.3.2 Vliv zdanění na úspory podnikatelského sektoru	97
4.4 Vliv zdanění na investice a na ochotu přijímat riziko podnikání	98
5 Daňová spravedlnost	101
5.1 Úvod	101
5.2 Kritéria správné distribuce	102
5.3 Spravedlivé zdanění	103
5.3.1 Princip prospěchu	103
5.3.2 Princip platební schopnosti	104
5.3.3 Důchod jako základna pro zdanění podle principu platební schopnosti	105
5.3.4 Jiné základny spravedlivého zdanění	109
5.4 Dodatek: měření daňové progresivity	111
5.4.1 Měření globální progresivity daní	113
6 Makroekonomické důsledky zdanění	117
6.1 Automatické a řízené stabilizátory	118
6.2 Časové zpoždění stabilizace	119
6.3 Model s paušální daní	120
6.4 Model s důchodovou daní	122
6.5 Vhodné a nevhodné daně	124

7 Optimální zdanění	127
7.1 Paretoovsky efektivní stavy a optimální zdanění	129
7.2 Optimální struktura daně z příjmu a nepřímých daní	132
7.2.1 Daň z příjmů	132
7.2.2. Daně nepřímé	134
7.3 Ramseyovy daně	135

II. ČÁST DAŇOVÁ POLITIKA – PRAXE VE VYSPĚLÝCH ZEMÍCH

137

8 Daňová politika – úvod do problému	139
8.1 Úvod	139
8.2 Výše daňové kvóty	140
8.2.1 Omezení mezinárodního srovnání	146
8.3 Faktory ovlivňující daňové systémy	147
8.4 Daňové reformy	149
8.4.1 Daňové reformy v tržních ekonomikách	150
8.4.2 Daňové reformy v tranzitních ekonomikách	152
8.5 Daňová konkurence, koordinace a harmonizace	154
8.5.1 Daňová konkurence	154
8.5.2 Daňová koordinace a harmonizace	155
9 Osobní důchodové daně	158
9.1 Úvod	158
9.2 Z historie	159
9.3 Výnos daně	161
9.4 Úvod do teorie osobní důchodové daně	162
9.5 Daňový základ	165
9.5.1 Zdanitelný důchod	165
9.5.2 Úprava zdanitelného důchodu	168
9.6 Jednotka zdanění	173
9.7 Sazby daně	174
9.7.1 Negativní důchodová daň	179
9.8 Výběr daně a zdaňovací období	181
9.9 Jiné daně z osobních důchodů	181
10 Daně ze zisku společnosti	183
10.1 Úvod	183

10.2 Z historie	184
10.3 Výnos daní	185
10.4 Charakteristika daně	187
10.5 Základ daně	191
10.6 Sazby daně	193
10.7 Jiné daně placené společnostmi	194
10.8 Zdanění rozdělených zisků	195
10.8.1 Úlevy na úrovni společnosti	197
10.8.2 Úlevy na úrovni akcionáře	197
10.8.3 Které systémy se používají v praxi?	199
10.9 Koordinace a harmonizace přímých daní v Evropské unii	199
11 Příspěvky na sociální zabezpečení	203
11.1 Úvod	203
11.2 Výnos příspěvků na sociální zabezpečení	204
11.3 Úvod do teorie příspěvků na sociální zabezpečení	207
11.4 Základ daně, sazby a způsob placení	210
11.5 Efektivní zatížení mezd produktivních dělníků	212
12 Daně ze spotřeby	214
12.1 Úvod	214
12.2 Z historie	215
12.3 Základní pojmy	216
12.4 Výnos daní ze spotřeby	220
12.5 Všeobecné daně ze spotřeby	221
12.5.1 Distribuční efekty daně z přidané hodnoty	227
12.5.2 Sazby daně z přidané hodnoty	228
12.5.3 Harmonizace DPH v zemích EU	230
12.6 Selektivní spotřební daně	232
12.6.1 Harmonizace spotřebních daní v EU	234
13 Daně majetkové	236
13.1 Úvod	236
13.2 Daňový výnos	238
13.3 Úvod do teorie majetkových daní	239
13.4 Daně z čistého bohatství	242
13.4.1 Základ daně	243
13.4.2 Sazby daně, úlevy a placení daně	244
13.5 Daně z nemovitosti	246

13.5.1 Základna a sazby	248
13.6 Daně z kapitálových transferů	249
13.6.1 Výnos, základ a sazby	251
Seznam literatury	253
Rejstřík	259